

ИЗЛАЗИ СУБОТОМ.

Цијена

За ЦРНУ ГОРУ на годину 4
фор., на по године 2 фор.За АУСТРО-УГАРСКУ БОС-
НУ и ХЕРЦЕГОВИНУ на год.
6 фор., на по год. 3 фор.За све остале земље годишње
30 фран. у статусу, на по године
10 фран. у статусу.

ГЛАС ЦРНОГОРЦА

ЛИСТ ЗА ПОЛИТИКУ И КЊИЖЕВНОСТ.

Претплате шаље се поштом
упућеном непосредно админи-
страци „Глас Црногора“ на
Цетиње, а коме је наручије, г.
Петру Рамаковићу, к. п. аген-
ту у Котор. Допис се шаље
уредишту. Рукотис се не вра-
ћају.За огласе плаћа се: за сваку
ријеч или за број од пет циф-
ра по 2 новчића за први пут, а
за сваки даљи пут по 1 новчић.

ДВОРСKE И ДИПЛОМАТСКЕ ВЈЕСТИ.

— Дан ступања на владу Њ. Ц. Величанства Султана Абдул Хамид Хава II. прослављен је и ове године, у уторник, 19. о. м., на Цетињу врло свечано. Њ. Пр. г. посланик Ахмед Февзи-паша примао је до подна честитања у царско-отоманском посланству. Од стране Њ. Кр. В. Господара одио је на честитање г. Андрија Радовић, маршал Двора; од стране Њ. Кр. В. Књаза Насљедника г. адјутант Нико Пејановић; Њ. В. Књаз Мирко дошао је лично на честитање, а у име Књажевско Владе честитао је наш министар иностраних дјела г. В. Гавро Вуковић са секретаром г. И. Вулећићем. Такође су били на честитању и остали наши министри и великодостојници, многи чиновници и одличници грађани. За вријеме честитања свирала је пред посланством наша војна музика. У вечер је био у посланству велики објед, коме су извођели присуствовали Њихова Кр. Височанства Књаз Насљедник и Књазица Милица, наши министри с госпођама, неки виши чиновници и мапови овдјешње аустро-угарско и енглеско дипломатске мисије. За објед надзирало је Њ. Кр. В. Књаз Насљедник Њ. Ц. Величанству Султани, а Њ. Пр. г. Ахмед Февзи-паша Њ. Кр. В. Господару. Обје ове здравнице поштрале је војна музика, која је преко цијелог објед свирала у дивно освјетљеној банти посланства, свирањем турске и црногорске химне. По обједу напушта се је банта отијетијег грађанства с многобројном дјецом, које је било пошашено позивом од стране љубавног домаћина г. посланика Ахмед Февзи-паше. Дјецу је, као и проишљих година, г. посланик дијелио лијепе и одабране дарове и играчке, а сви позвани учествовали су готово допоноћи на богатој части у поштринићем веселу. Вечер је прошла у најбољем расположењу изабраног друштва, уз свирку војно музике и уз ватромето, а све је то најбоље значило познато гостопримство и љубавност Њ. Пр. г. Ахмед Февзи-паше, као и секретара посланства г. Назим-бега.

— Г. Војвода Гавро Вуковић, Министар Иностранних Дјела, полази јутра у Цариград. За вријеме његовог одсуства ваступаће га Г. Војвода Војо Петровић, Предсједник Државног Савјета, Министар Унутрашњих Дјела.

— Њ. Кр. Височанство Господар благоизволио је наименовати за Отправника постова у Цариграду, г. Јована С. Матановића, досадашњег секретара Министарства Иностранних Дјела. Господар Матановић полази одмах на своје ново одређење.

— Госпођа Де Мек, супруга секретара олд. Царско-Руско Мисије, на својим сачићем стигла је прошле суботе на Цетиње.

ЦЕТИЊЕ, 22 августа.

Инглески краљ у Бечу.

У понедељник, 18. о. м., стигао је у Беч инглески краљ Едвард VII, да се први пут као владар представи аустро-угарском владару Францу Јосифу. Још недавно се говорило, да ова посјета неће бити друго, него акт учтивости према аустријском цару. Али данас, кад је положај у Македонији ступио у акутну фазу, придаје се овој посјети велика политичка важност. Инглеска као велесила првога реда, која је једнако заинтересована у свих пет страна свијета, будним оком прати догађаје, па их умије свуда на своју корист обрнути. Доказују то многобројни догађаји у Мисиру, Триполису, Сомали-земљи, Мароку, јужној Африци, Китају, Јапану, Канади и Венецуели. Доказују то и путовања краљева у Лисабон, Рим, Париз, Ирску, па ових дана и у Беч.

Кад је принц од Уелса наслједио пријесто своје мајке, цијела невизантична Јевропа планула је од мржње на Инглеже, освајаче јуначких Бурга. Тепки положај очекивао је у таквим приликама новог краља Едварда VII, за кога се још и знало, да се је као престолонаслједник нава држао далеко од сваке политике. Али нови краљ оправдао је убрзо повјерење свог народа. Прегона смртна болест у очи крунисања, имала је на себи нешто трагично. Интерес, којим се је пратила судбина неокруњеног краља, почео је по мало истаквати мржњу. Кад је оздравио и себи круну на главу ставио, почео је енергично утицати на унутрашњу и спољашњу политику своје државе. Изграђивање инглеског империјализма, ријешене ирског питања, били су прва унутрашња државна издаца, који су чекали Едварда VII. Али и у спољашњој политици требало је напустити ону опасну splendid isolation, требало је поправити оно, што се је временом покварило и ослабило.

Стари је принцип инглеско спољне политике, да тражи пријатељство са свијема, а савез с њима. Али пријатељства су некако ослабила и требало их је учврстити. И за то се краљ Едвард VII. дао на путовања. Због тога и садашњи пут инглеског краља у Беч има и неки политички значај јер пада у доба великих заплета на Балкану, а раније од посјете руског цара у Бечу, о којој се јавља, да ће услједити половином септембра о. г.

Посјета Едварда VII. у Бечу, и ако га на овом путу не прати ни један његов министар, ипак ће много допринијети разјашњењу стањем великог и истичном питању. У својој престоној бесједи од 2 августа, дотакао се је краљ Едвард и балканског питања и македонског устанка у обилној нади, да ће реформе, предложене заједнички од Русије и Аустрије, доијети жељеног плода. Између Русије и Аустрије постоји односно балканског питања споразум, против којег Инглеска не може имати ништа, и то не само зато, што тај споразум бар за сада није против инглеских интереса, већ и за то, што она у том споразуму не може да замијени Русију. Ин-

глеска врло добро зна за мирољубиве интенције руског цара, па зато она и мирно посматра развитак догађаја на истоку, удајући се не само у јевропске уговоре, него и у лична јемства, што владари пружају један другоме, јер сваки од њих добро зна, да би превелику одговорност увео онај на себе, који би на своју руку хтио ријешити Гордијев чвор, што се је од четири и по вијека заплео на Босфору.

Али балкански одношаји развијају се у потоње вријеме мимо предложених реформа; у Македонији бушти поново устанак, Србија је спрема да помогне Бугарској, Грчка Турској, а Румунија се нуди као предстража западним велесилама. У очи таквог мутног и опасног стања на Балкану, постојећа споразум између Русије и Аустрије односно балканског питања, мораће у што скорјем времену бити од већег обима. Од Инглеске — те старе непријатељице Русије — не може се друго захтевати, него да не смета будућу акцију на Балкану. А у чему ће се састојати та акција, то ће се без сумње утврдити приликом садашње бечке посјете инглеског краља и оне доцније руског цара. Аутономија Македоније под надзором јевропских велесила, биће можда последица ових бечких посјета најмоћнијих владара на свијету.

Устанак у Македонији.

О стању ствари у Македонији воома је тешко добити вјерну слику. Извјештаја је много, али вјеродостојни нијесу. Осим тога извјештаји су још и непотпуни; о догађајима у једном округу јавља се много, а о онијема у другом готово ништа.

Колико је могуће просудити по потоњим вијестима, устанак у битолском вилајету мало се је стишао, али зато је букнуо великом силом у јевропском вилајету, а Порта изгледа да је немоћна да овај устанак у самом почетку угуши. По вијестима из Једрена и Цариграда, устаници врше ужасне освете над муслиманима за она њихова недјела, која турске војници и башабоуци врше у битолском вилајету. Колико су устаници разјарени, види се по томе, што су неколико пута напали на варош Тирново, главно мјесто у Странжа-предјелу, која броји 5000 становника, ударили су на саму касарну у Тирнову, а неколико турских села у самој близини Једрена спаљили су бомбама динамитским. Бугарске чете за сад су најјаче код Панака, једног мјеста између Мидије (на обали Црног Мора) и Влаза. Панака је од Цариграда само 110 километара удаљена. Од устапа Цариграду не грози опасност, ма колико да су јаки, јер га бране утврђења код Чалаџе, Бејук-Чекмеџе и Деркџа. Али највећа опасност пријети Стамболу због водовода. Стари водовод, чији је главни резервоар далеко ван утврђења, налази се у већој опасности, него ли нови водовод из Деркџа. Са динамитском бомбом могу се чувени бавени код старог и новог водовода лако уништити, и тада би Цариград остао без воде. Шта би то значило за турску престоницу, то је лако разумјети.

Како се види, борба се у Македонији ужасно води. И с турске и с усташке стране чине се једнаки вулдуми; обје су стране једним фанатизмом задојене, само с том разликом, што је турска војска бројно јача, него што су мале, равасуте усташке чете.

Што ће даље бити, ако овако ватраје? Хоће ли устанак ослабити сам по себи од губитка усташких сила или ушљед изгубљене наде на успјех од стране устапа, или ће се организовани покрет све више ширити?

Да се Турцима остави, да раде по својој потпуној вољи и слободи, би ли то било правило ријешене овог питања? Не! Жељети би било — ипш Новоје Времеја — да се на хришћанско становништво македонских вилајета упливише мирним начином, а нападаји са стране турске да се зауставе. То пак да се постигне, могуће је једино путем разумно проведених мјера и то мјера таквог карактера, за које да се ваведу, не треба претходног умирења којег краја. У такве мјере може се убројити и реорганизација жандармерије и полиције, коју би требало ставити под надзор иностраних официра. Али за то нијесу доста четири белгијска и два шведска официра. До данас, ни жалост, још се не чује, да се је Порта обратила на које друге државе за више официра, који би ступили у жандармерију и полицију. А пријеме иде и не треба заборавити, да је за несретну Македонију сваки изгубљени дан — веома велики рок.

МИТИНГ У БИОГРАДУ.

Митинг, што је у недељу одржан у Биограду, био је управо величанствен. Српска престоница дигла је достојан глас у заштиту потлачене браће у Турској. На митингу је било око 10.000 душа. Донешена је резолуција која гласи:

Биограђани свих редова грађанства, без обзира на различна политичка мишљења и погледе, састали су се данас 17 августа 1903 г. на збор, на који су дошли како Срби рођени у Биограду и осталој краљевини Србији, тако и они рођени у Старој Србији и Македонији, као и по другим српским асмиљама. Повод су збору најновији догађаји у српским земљама отоманске царевине, у којима српско и остало хришћанско становништво страдало немилосно и од стране царске војске и мухамеданског становништва, и од стране комитетских чета које изазивају и одржавају нередовне прилике. Узевши у одјену стање, које је услјед тога настало колико за стару Србију и Македонију, толико и за цјелокупну српску отаџбину, као и за остало Балканско Полуострво, збор изјављује да краљевина Србија, жељећи остати и даље далеко од намјере да изазива какве било заплете на јевропском истоку, не може остати равнодушна према том стању и према патњама браће наше, а још би мање могла остати тако у случају, да се ово и даље продужи или погорша.

Збор констатује да су све реформе, које су у току XIX. вијека покушаване у корист хришћанског становништва отоманске царевине, а које су дојераване царским властима, остале безуспјешне, и да су најновије, које су Порти предложене, остале неизведене поглавито због рђавог и преживјелог отоманског режима, а много мање због устаничког покрета.

Констатујући да је данашње стање погодно славе за останак српског и у опште словенског живља у покрајинама отоманске царевине, да може бити још погубније, и да би нестак тамошњег живља нашег доио побједу заједничких непријатеља свих балканских Словена, збор изјављује, да је општа дужност ових, да

што тјешње аблизени заједничким дјеј створањем спречавају све што води престасти словенској.

Збор прати са живом симпатијом страдања и напоре оних, који се данас боре за слободу у Македонији и Старој Србији, али је тврдо увјерен, да као год што султанова влада не може остварити погодбе за трајнији ред и мир у сусједним памученим српским и другим земљама и као год што би исто тако остало безуспјешно, кад би се те земље повјериле којој од јевропских великих сила, јер би то пазвало нове неред и заплете, тако исто да ни комитске чете не могу извојевати оном народу слободу, нити би њихови садашњи покретачи и вође могли зајемчити онамошњем становништву непристрасну управу, мир и слободно развијање, него је збор мишљења да би се умирење и уређење Старе Србије и Македоније најбоље постигло, кад би се, тувајући суверенитет султанов, повјерило заинтересованим балканским државама, којима би се споразумно одредило учешће у том задатку.

Збор бира и овлашћује Г. Г. Ацу Станојевића, штампара, Годуба Јањића, трговца, Живана Живановића пређ. министра, Живана Перића, проф. В. Школе, Љубу Стојановића, пређашњег министра и Милутина Степановића благајника у цезаји, да се старају о извршавању ове данашње одлуке.

Ратно расположење у Јапану.

У потоње вријеме Јапан с помоћу Инглиске и Америке, увео је на себе, како пише „Свјет“, улогу да умири Русију, али је потпуно заборавио, да Русија није Китај.

За неко доба јапански професори универзитета, пошто су се ваљда уморили предавањем, почели су ради равноликости, да се занимају политиком, пријетили су Русији и тражили, да јој се одмах објави рат.

Јапанска штампа, и ако не баш цијела, стала је на страни тајех „научењака“, али мало по мало утишљали су се и једни и други, но опет не за дуго.

„Нови Крај“ пише, да „у Јапану господари изавајајући прапац према Русији и све се муче како ће употребити пушке и бајонето“.

Но по срећи не надали се сва јапанска штампа под утицајем тијех професора — бесједника.

Тако и пр. „The Japan D. Herald“ одговара овако: „Ми се не сумљамо, да се професори царског универзитета добро разумију у питањима академским, али што се животињих питања тиче, то некако показују неразумијевање“. По својој науности они гледају на рат као да је то мање зло, него дипломатска погрјешка.

Дипломатска погрјешка по њиховом мишљењу састоји се у томе, што Јапан не даје Русији ултиматум односно Манџурије.

Тај исти лист, знајући право стање ствари, као и подбацивши од некога дијела Јевропе, потпуно правилно говори, да Јапан не мора за друге водити вреле кошња из осња; његова је политика — да чека и да се занима трговином. Тога се мишљења држи и други Јапонски орган „Токио-ничи-ничи“, који говори, да су професори у владиним круговима наишли на опозицију и да је њихово мишљење о из-

гнању Руса из Манџурије права бесмислица. Тај исти лист, говорећи о узроцима који принуђавају Русију да тежи да очува ред и мир у Манџурији, савјетује, да не треба заборављати, да је Јапан ваљда био на страни међународног мира, те и нема права, да тако лако објављује рат.

Најпослије, лист „Дви дзи“ савјетује своје кабинету, да буде опрезан и да нарушење мира не треба рачунати за какву год дипломатску вјештину и способност; а „Japan Times“ колеба се и тамо и амо. Тај лист најприје се стара као да ваљати, али, доцније, као да снисходи и говори, да манџурско питање мора бити ријешено „у духу мира и пријатељства“.

Па гдје је истина? Што управо мисли о томе јапанска влада?

Јапански посланик у Лондону, барон Хајши, изјавио је једном дописнику, да „до сад нема никаквога основа за гласове, који вјешном излазе из китајских или манџурских извора, као да има опасности да букне рат међу Јапаном и Русијом“.

Барон је био сигурно заборавио о пламеним бесједима јапанских професора и о држању једнога дијела јапанске штампе...

Поред свега тога, кад се већ толико више о рату, и кад су Јапанци увјерени, да ће у Москви вечерати, јесу ли они абилна спреми за такав подвиг? — Некако не изгледа да је то тако!

Из Токио и пр. јављају, да је јапонски први министар, викионт Катсура, изјавио жељу, да даде оставку, мотивишући то тијем, што не може саставити колико толико повољан буџет за идущу годину и слабошћу здравља. — Ту је до готовости далеко!

Но и кад не би обраћали пажње на јапанске пријетње, не треба заборављати, да се убуђење Китаја против Јевропљања далеко није утишљало. Шапхајски дописник „North China Herald“ јавља да у Пекињу односи китајскијех велодостојника према странцима бивају све више напетости, а у јапанском китајском двору нешто се чудно спрема. „Зријева“...

Ето то је обилно питање. Тај је фанатизам опасан. У очи прошлога кинешкога рата, Јевропа је такђе била мирна и нијесу се предвиђали пекињски догађаји.

У Китају не само што је раздржано чиновиштво, но се јасно види, да и до раздржења народног није далеко. Треба ићи на то да се успостави законитост, јер је само то у стању, да подржи јевропски ауторитет...

Тако исто требало би да јевропско државе помисле о својој солидарности. Познато је да је по пекињском уговору било забрањено, да се уноси у Китај оружје и муниција до 25 августа 1903 г. Поред свега тога, државе нијесу напале за потребито, да солидарно настоје, да се тај рок продужи, због чега ће сад Китај захјевати, да се та забрана скине.

У осталом, то недјавно су листови доносили, да се Њемачка ањима кримчарским увјезеним оружја, и готово помоћу ратнијех лађа. Политика мира, као што се види не иде сагласно с политиком трговине. За Њемачку је џеп био претежнији, него поштена ријеч.

Рекли смо већ, да Јапан ради уз учашће Инглиске и Америке, а ево на основу чега:

Инглиски „Standard“ отворено изјављује, да руски државници морају разумијети, како су руска дипломатска увијања односно евакуације Манџурије досадила Инглиској, Јапану и Америци. Русији ба-

јело вријеме пипати пулс. Од превелика напрезања умори се мзак, отуђљује осјећање и љепар не може тачно пратити куцање пулса.

Да се томе доскопљ, пошло је за руком професору експерименталне патологије на бечком универзитету, дру Гертнеру, да пронађе нарочити апарат, којим ће се контролисати пулс. Тијем ће се контролором пулса готово онемогућити смрт од наркова. Тај апарат врло тачно прати пулс, а састоји се од малена ормарића са сјаком на прочељу и стрјелицом као казалењом, која својим кретањима показује ударање пулса и притисак валова крви. „Контролор пулса“ причврсти се на руку и колебање пулса предаје се апарату с помоћу врло осјетљива пера. На основу посматрања стрјелице на апарату може хирург савијем тачно пратити рад срца наркотизираног болесника.

Тај контролор показује тако неважне покрете пулса, какви се не могу осјетити палцем, јер показује порив вала не само у једној артерији, већ прилив крви у цијелом горњем дијелу. Тијем су се апаратом чинили опити у бечким болницама, па су досад постигнути врло лијеви резултати. Апарат је важан по том, што упозорје на опасност прије него наступи кобић час, када је већ прекасно. Чим „контролор“ почне показивати неважна колебања крвног вала, опрезни хирург обуставиће на вријеме наркова с клароформом, да се може срце ослажити.

Важно је откриће на пољу терапeутике обзиром на лијечење *трахома*. Трахом или египатска болест спада међу оне

јаци сад предстоји или опасно називање држава, или срамно одступање.

У Вашингтону су увјерени, да је рат неизбежан и да су Инглиска и Јапан дали Русији ултиматум.

Не би сметало, да се „просвијетлени морепловци“ обазру на прошли бурски рат. Америка пак могло би се савјетовати, да се обазре на своје принце, којима је дата равноправност, да умиру или на вјешалима или, на агаришима, и да се не мијеша не само у манџурско, него ни у китењевско питање.

Књижевност, умијетност и просвјета.

(Савез српских сестара). Тешко стање наше потлачено браће у Ст. Србији и Македонији, потресло је и племенита срца Српкиња Биограђанка, и оне су се у лијепоме броју ових дана сакупили да се договоре, како и оне да помогну са своје стране браћи својој и сестрама својим и њиховој нејачи, која су изложена пожу непријатеља народа нашег. У лијепоме скупу наших племенитих Српкиња, које нијесу могле да остану равнодушне према патњама своје браће и сестара у класичним српским земљама и које је довела на договор иста мисао, пета жеља и иста племенита наmjера, да и српске кћери, како умју и могу, прискоче својој браћи у помоћ, у томе лијепоме скупу Српкиња из Биограда, сјела је на угледно мјесто уред својих сестара гђица Надежда Петровићева и достојанствено, јасно и одушевљено прочитала свој говор, у коме је кратким потезима изложила циљ састанка и задаток образовања патриотског друштва под називом *Савез Српских Сестара*. Друштво има чисто хуманитарни и филантропски задатак, да потпомаже браћу и сестре наше у неослобођеним крајевима: ионцем, храмом, одијелом; да помаже браћи нашој и у душевним њиховим потребама, ушовајајући их са дјелима српског духа и будећи ондје гдје је нема, а подржавајући ондје гдје је има, националну свијест њихову. Тај свој задатак друштво ће мћи да врши усјешно, ако се сложне све српске мајке и српске кћери, све дичне Српкиње, које су задојене српским млијеком, које се одушевљавају српским идеалима и које у душу подмлатка свога, дјете своје, усађују појам о свему опоме, чиме се Србин одушевљава и што га издјавља између осталих народа. Само слога и само-прогореве српских кћери моћи ће да постигне оно, чему ове друштво тежи. Не траже се велике жртве, али тражи се много воље, много патриотизма, много љубави за потлачену браћу. Свака Српкиња, честита домаћица нека од уста својих недјелно уштеди један грош, па је то за друштво већ довољно да би могло да врши усјешно свој задатак ради кога се обрадује Мајка нека уштеди по грош, а Керка нека уштеди по коју шару, и то ће бити довољно, јер ондје и вије толико у питању, колико ће се дати, нећ колико ће се тиме манифестовати патриотизам и национална свијест. Друштво ће да има своје пододборе не само у Србији, већ у свима српским крајевима од пале Адрије до Балкана, гдје се српски оејска и мисли. Ркзумије се, Главни Одбор његов биће у Биограду, престоници српској, а сви пододбори биће с њиме у заједници. Ово ће у своје коло да обухвати све српске мајке и све српске кћери из свију крајева српских. На тај начин оне ће да буду и у духовној заједници.

ужасне приљепчиве болести, које задују болесницима не само велике боли, него их лишавају и очног вида. Веде, да су ту болест превијели у Јевропу војници Наполеонови из Египта. Но та болест је већ од прије била позната у Јевропи, а војска Наполеонова само ју је на све стране раширила. Данас је раширена особито међу сиромашним народом Египта, а и по неким мјестима Јевропе. У неким су крајевима створили права „острва трахома“, па га није моћи искоријенити никаквим средствима.

До сада се трахом лијечило коњским крменом (бакреним витриолом) и другим лијековима, што је задавало силне боли болесницима, а трајало је по више мјесеци, а чак и година, па то је за раднике и сиромашне сељаке било скопчано с великим тешкоћама.

У посљедње вријеме употребљавао се за лијечење трахома *китрол*, који не задаје толике боли, али се не може узимати без помоћи љекарске. Но прије двије и по године почео је др. Арлт, син знаменитога очног љекара, употребљавати при лијечењу трахома *китрол*, и постигао је нине повољне резултате, који су се испитивали на више клиника за очне болеснике. Главни је својство тога препарата, да га болесници могу употребљавати и без помоћи љекарске. Ђекар зашће по седима и прегледава болеснике, даде им купроцитрол и поучи их, како га треба употребљавати, а онда може даље поћи, да у другом седу пружи другим несретницима помоћ. На овај ће се начин много усјешније лијечити ова немала бо-

Ето то су главне есенције о томе тако лијепом и тако узвишеном друштву, које је са пуно одушевљења и патриотске убуђености положила пред скупом поштована гђица Петровићева. Сви присутни, одушевљено су прихватили ове мисли и сложили су се у томе, да се одмах за то друштво израде правила како би могло да приступи своје патриотскомо раду.

Позив на састанак због конституисања овог друштва, потписан од најодличнијих госпоња и госпођица из Биограда, завршује овако:

Груписане у један Савез српских сестара из слободне *ошачине, братске Црне Горе, Српске Ерцег-Босне, Војводине, Трпједнице, Српскога Приморја* и др. крајева, ми можемо вашој браћи много помоћи. Да то постигнемо, позивамо наше сестре, све српске грађанке свију вјера, на *јаван збор* Августа 18 у 4 сах. по подне у сали Вел. Школе, гдје ћемо се договорити о каквиоћи наше помоћи и начину њена извођења, као и о конституисању српског женског патриотског друштва „Савез Српских Сестара“.

ДОМАЋЕ ВИЈЕСТИ

Цетиње, 22 августа

— Господин Леон Совањ, Књ. Цр. почасни Консуо, у Ници, ненадно се преселио у вјечност 22. текућег.

(Позив на упис у „Друштво за потпомагање заната и трговине у Црној Гори“.) Умољавају се сви пријатељи ове младе установе и нашег привредног напретка овдје и у унутрашњости, да похитају с уписом у чланство, како би друштво умогло час прије приступити остваривању свога задатка. — Чланом се друштва постаје ушадом чланског улога, а он износи за *добровољно* 150 круна једном за свагда, за *осниваче* 6 круна и за *злагаче* 2 круне годишње. Права и дужности свих друштва чланова утврђена су друштвеним правилима, која се на захтјев дају бесплатно.

Чланарину прима и признанице издаје благајник друштвени г. Јован Хајдуковић, секретар Гл. Држ. Контроле, а поста се може доложити и ма коме члану Управног Одбора.

(Нови XVIII. батаљон стојеће војске) окупио се 17. о. м. и одмах је сјутрадан изишао на Ловћен, да се ту задржи докле, док на Цетињу буде трајала јака жега и оскудица на води. У српједу изјутра пошао је на Ловћен да види војску и царскоруски војни аташе, потпуковник г. Потапов у пратњи артиљеријског капетана г. Патала одакде се је пред вече истог дана на Цетиње повратио.

(Саучешће у жалости.) Г. ком. Машана Божовића, бившег управитеља вароши Цетиња, постигла је велика жалост. Његова млада супруга, узор-домаћица и љежна мајка, једва што се је ових дана сретно ослободила трпег дјетета, подлегла је напрасно тешкој болести у недјелу вече, истог дана, кад јој је изјутра преминула и новорођена кћи. У овој великој жалости учествовало је цијело Цетиње, што се је могло опазити и на оној безбројној тужној пратњи, која је једновремено и мајку и кћер — риједак али веома дирљив призор — до вјечног почивалишта одпратила. Нека би ово искрено саучешће ожалопћеној породици облакшало терет овог тешког удара.

лест у широким слојевима сиромашног народа. — Др. Арлт тврди, да 86% трахома болесника на овај начин оздрављује.

У борби против опасности од уједа бијесних паса открила је љекарска наука ново важно средство. Талијански љекар др. Аделфи Негри недавно је у Павији у љекарском „Societa medico-chirurgica“ извјестио о резултатима својих истраживања о етиологији пасје бјеснобе.

Др. Негри открио је у живцима ћелијама бијесних паса микроорганизам, т. зв. „*protococci*“, који проузрокује бјесноћу. Сретни је проналазач описао подробно не само структуру тога сићушног организма него и фазе његова развитка. Извео је цијели ред опита са писма, који су се на вјештачки начин бјесноћом заразили, и то уједом бијесних паса. Код свих бијесних паса нашао је у живцима ћелијама тај микроорганизам. То откриће има не само научну, него и практичну вриједност, јер ће произвести на корист човјечанству преокрет у методу дијагнозе бјеснобе. До сада се уједен човек није подвргавао пастеровском лијечењу, док се није ријешило питање, да ли је пас, који га је ујео, биљзанет бијесан. У ту се сврху кунијељу накалеми комадићу целулозе дотичнога паса, који ако је заиста био бијесан, кунијељ за 12 до 18 дана уз извјесне симптоме погине, а ако је здрав, кунијељ остаје у животи. Но тај је метод скопчан с тешкоћама, јер треба најмање двије недјеље, да се дозна, да ли је пас био бијесан. Ако је зараза бјеснобе веома опасна, ово одуговлачење дијагнозе може бити врло кобно по болесника, так, да се лијечење са

„Нови Српски Лист“, који је поред „Српског Гласа“ излазио у Задру, јавио је у свом пошљедњем броју, да је престао да излази. То је пошљедина жељно постигнутог јединства у српској странци на даламатинском Приморју.

Школка Објава. Уписивање ученика у Цетињску мушку основну школу биће: 1, 2, 3 и 4 септембра ове године од 9—12 сати прије подне.

У I разред примају се само она ученици, који немају мање од 7 ли више од 15 година.

Ученике треба да доведу на уписивање њихи родитељи или замијеници родитеља. За ученике I-ог разреда треба доносити њине крштенице, а свједоштво за оне, који ступају из друге у ову школу.

Према реченом треба да се родитељи управљају, иначе неће се ниједно дјете прихвати у ову школу.

Цетиње, 23 августа 1903.

Управа Цет. мушко осн. школе.

Пишу нам из Бољевића, да је 26 јула преминуо тамо Симон Маркишић Плавенац у 66-тој години живота, а 28 јула сахрањен је пред саборном црквом у Бољевићима, уз учашће многобројнијех „покајница“, како из Црнице, тако и из других сусједнијех племена.

Симон Маркишић био је тип правога старог Црногораца и по изгледу и по карактеру: јуначан, поштен, трудољубив. За туђијем није никад гравизио, а увијек је ваљало свакоме, ко би се к њему у нужди обратио и од срца се радовао, кад би само могао што коме помоћи и с руке учинити. Своје с правдом и трудом стечени повци није никад жалио жртвовати за другога. Ко год се је у њему макар зашто обратио, свако се је задовољавао од њега повратио; ако га није могао чим другим задовољити, а он би га задовољавао људском дочеком и добријем савјетом. Чежње за главарством, што је ријетко код нас, код њега није било, и кад су му једном понудили да буде четни официр, он се првио само за то, што је био рат на прагу, а тим је рат прошао, — он се је на томе захвалио.

Пред тешкоћама у животу није никад клонуо, — у зду и у добру био је увијек једнак; ни србце, ни оцајања код њега се могло опазити није.

Пок. Симону су прије времена пале на врат фамилијарне бриге и тешкоће, јер је са два млађа брата и троје женске нејачи остао сироче, те је он, као најстарији, морао да на доста оскудном имању, буде кућни старјешина. Али је он својим прегалштвом све тешкоће савладао, одлучивши се, да пође у иностранство, гдје је својим трудом толико стекао, да је имање своје доста лијепо поправио.

У дужности војника и грађанина, он је с чашћу испунио и дужност према својој породици, чим је и стекао љубав и уважење код свакога.

Он своје потомству није оставио велико имање, али им је оставио лијепу и поштено име.

Због ових лијепијех особина, које пок. Симона красише, сви племеници, апањци и пријатељи од срца га жале.

Лака му земља и вјечан му спомен!

Пишу нам из Дуклине:

Неумитна смрт отрже нам 4 ов. мј. у 5 сати послје поноћи још једног одличнога нашега борца за слободу и слободу златну и то барјактара цеклинског Мијата М. Микановића. Покојни Мијат рођен је на Улићима 1845 године Од

16 година ступио је у артиљеријску школу на Цетињу, гдје се одлично учио и владао. У прошлом рату 1877 постаде подофицир артиљеријски и тецајем цијелог рата био је командант два топа. При опсади града Бара буде рањен непријатељским зрном топовокијем. Од те ране покојник је свагда доцније патио и на крају истој и подлеже. Кад се године 1891 установа у цеклинском батаљону још једна чета народне војске, покојни Мијат, као храбар војник буде постављен за четвог барјактара.

И приватни живот покојника био је за похвалу: тих, без гордости и надмоности, а цун поштења и скромности. Као добродостојан човек никад није учинио што год што не приличи човеку и хришћанину. Многијема је он помагао својим новцем, а нико се није пожалио да га је он упропаштало или раскућило. Своје с правдом стечено имање, пошто му дјете остало није, распоредио је на смрти: цркви, сиротињи и народу у равнијема мјестима наше доминије.

Због овакога уворитог живота, покојника свако искрено жали ко год га знаде. Ово се најбоље освједочило тијем, што на глас покојникове смрти много народа, како из вароши Цетиња, тако и из оближњих села, похита, да заради саучешће покојниковој својти. У 2 сата послје подне покојниково тијело многобројни народ са ученицима Цет. мушке осн. школе, њинијем наставницима и са три свештеника испратило пут родног му мјеста. Сјутра дан 5 ов. м. покојниково тијело сахрањено је на Улићима у присуству многобројнијех покајница из Катунске и Ријечке нахије. С покојником се је сходнијем говором опростио у име присутнијех г. М. Пејовић.

Телеграми Бечког „Нор. Бира“.

ЦАРИГРАД, 16 авг. — Вијест о убиству америкашког вицеконсула у Бејруту, није истинита. Порта изјављује, да против њега није атентат ни покушаван, но је један човек, враћајући се из сватова, у онај час, кад се је вицеконсул у колима приближио консулату, испалио из пушке у вавдух, што је дало повода овим неоснованим гласовима. Особа која је пуцала, већ је затворена и суду предата.

ВАШИНГТОН, 16 авг. — И ако америкашки вицеконсул није убијен, ескадра америкашка извршиће ипак добивене наредбе.

МАРИЈЕНБАД, 16 августа. — Грчки краљ отпутовао је у Копенхаген.

ВАШИНГТОН, 17 авг. — Ситуација у Карпугу и Бејруту доста је тешка. Америкашки министар у Цариграду извјестио је званично Порту, да ће она бити одговорна за сваки иступ против америкашких поданика.

ПЕТРОГРАД, 17 авг. — Вите наименован је предсједником министарског комитета, а управитељ државне банке Плеске управитељем министарства финансија Велики

премије града Москве за куповину скупљених антропоидних мајмуна из породице шимпанза. Они се само са великом пажњом могу очувати у топлим климатама (ако се разблажијају и умиру од сушице), а послје њево су скупи, коштају по 1000 до 1500 франка. Ру и Мечников у Пастеровом амбу у Паризу, одржали су своје шимпанзе у стану са нормалном температуром за њих, ванредном вентилацијом, хранили их стерилизованом храном и тако их сачували од сушице.

Послје овога су накармили шимпанзе човековим сифилисом са цуних успјехом, што су и демонстрирали 15 (28) јула у Париској медицинској академији. Нема више никакве сумње: демонстрирано животиње су заражене и одиета болесне од болести, која представља тако грозно социјално зло.

Неуспјех пређињих опита инфилтрирања мајмуна, Ру и Мечников објашњају тимом, што су се покушаји вршили над нижим врстама мајмуна, који су мање слични човеку него шимпанза.

Послје извјештаја Мечникова, професор Фурне са своје стране изјавио је, да је био преварањен констатацијом код ових мајмуна свију карактерних знакова сифилиса. Открива се епоха плодних потраживања, рекао је Фурне, — разријешен је велики проблем. Нема сумње да ће дјец у најближој будућности бити сачувана од ове страховите болести.

Књаз Михајло Николајевић ударен је јуче од каплје. Увета му је лијева страна и говор, али иначе опште стање доста је задовољавајуће.

БИОГРАД, 18 авг. — Краљ Петар с Књазевима стигао је у Ниш. На поздрав официра нагласио је Краљ, како је потребно да официри жале у слови, да се увајамно љубе и да се клоне свега, што би могло нашкодити војсци.

СОФИЈА, 19 авг. — Књаз бугарски стигао је у Еуксинаград.

ЦАРИГРАД, 20 авг. — Дан ступања Султанова на пријесто прослављен је мирно без икакве сметње.

БУДИМПЕШТА, 22 авг. — Бесар стигао је овамо.

БИОГРАД, 22 авг. — Прошле ноћи затворено је у Нишу 30 официра. У исто вријеме нађени су документи, на којих излази, да је међу српским официрима отпочела акција против онијех официра, који су учествовали у убиству краља Александра. Официри изрекли су против овијех смртну пресуду. Међу затвореницима налазе се капетани Соловић и Новаковић и поручник Пешић, нећак бившег министра Веље Тодоровића, који је био рањен 29 маја. Соловић је био ординац-официр краља Александра. Официри скупљали су потписе, да ишту код краља Петра ово: да се казне убице краља Александра, јер ће иначе они исти бити принуђени, да себе прогласе пројеким судом. До сад потписало је 700 официра ову одлуку.

СОФИЈА, 23 авг. — Собрање је распуштено, а нови избори извршиће се што прије.

БЕЧ, 23 авг. — Званично се јавља, да је у Травнику букнуо велики пожар. 500 кућа је изгорјело, међу њима 7 цамија и једна јеврејска синагога. 3000 особа остало је без крова. Чује се, да је било и жртава Штета је огромна. Пожар је букнуо 21 о. м., па је до поноћи био заустављен, али је ипак потпуно угашен. Узрок пожара је неповнат.

Инглески Краљ Едвард у Бечу.

БЕЧ, 17 авг. — Бесар попра-тио се из Будимпеште.

БЕЧ, 19 авг. — Краљ Едвард стигао је овамо јуче у 5 сати послје подне. Дочекао га је Бесар и многобројни народ. Владаци су се на станици срдачно загрљили, па су се одвезали у двор.

БЕЧ, 19 авг. — За дворског обједна навдравио је Бесар Краљу Едварду, повдрављајући га добродошлицом. У давањој посјети — рече Бесар — видим нову залугу за одржање најповјерљивијих односа, која постоје већ одавна између двије династије и двије државе и који су у толико јачи, што између нас нема никакве несугласице нити политичког интреса, који би могао ове сретно постојеће пријатељске односе покварити. Краљ Едвард вахваљујући на дочеку одговори, да Бесар може бити увјерен, да ће она осјећајти, које је гајала покојна му мајка за Франца Јосифа и које је она наслиједила, остати и даље непромјенљиви. Заврпујући свој говор, Краљ Едвард рече: Допустите ми, Величанство, да Вас даям, гдје сам први пут Ваи гост, наименоујем за фелдмаршала моје војске, на чему је Бесар топло благодарио.

БЕЧ, 20 авг. — У инглеском посланству за дежене-а навдравио је Краљ Едвард и опет Бесару, а овај је захвалио Краљу. Послје тога примио је Краљ дипломатски кор. У вече била је у опери свечана представа, којој је присуствовао Краљ Едвард, Бесар и вас двор.

ЛОНДОН, 21 авг. — Роберте, главни заповједник војске добио је депешу, којом му Франц Јосиф јавља своје наименовање за фелдмаршала инглеске војске. Роберте одговори, да је инглеској војсци веома мило

забиљежити у својим редовима славно име аустријског цара.

БЕЧ, 21 авг. — Инглески Краљ отпутовао је у Лондон, испраћен до жељезнице Францом Јосифом. Владари су се на разстанку загрљили и најсрдачније повдравили. Јуче примио је Краљ Едвард у приватној аудијенцији министра Голуховског.

Покрет у Старој Србији и Маџедонији.

ЦАРИГРАД, 17 авг. — Није истина, да су усташке чете заузеле Мидију, нити да је било покоља хришћана у Једренима. Навар-паша, заповједник војске у Битољском округу, постављен је на мјесто Омер-Ружди-паше, главног заповједника војске у Маџедонији.

АТИНА, 17 августа. — Овдје је затворено 5 Бугара, који су хтјели проијети за Дедеагач двије бачве динамита.

ЦАРИГРАД, 18 авг. — Ратни суд осудио је два Бугарина на смрт. — Комисија, састављена од Турака и Грка, отпутовала је из Битоља у унутрашњост, не би ли порадила, да се народ умири и врати на своја огњишта.

БИОГРАД, 18 августа. — За митинга стигао је телеграм из Варне, у којем се јавља, да је манастир „св. Прохор Пчињски“ на граници српској из темеља разрушен од Турака и Арнаута и све особе, које су биле у манастиру, да су заклане и убијене. И низами су у том злочинству у првом реду учествовали. Ова вијест која још није с друге стране потврђена, изазвала је велико убуђење у митингу. Омладина хтјела је демонстрати против турске делегације, али ипак није дошло до никаквог озбиљног сукоба.

СОФИЈА, 19 августа. — Није истина, да је под књажевским Двором откривен прокоп за лагуме.

ЦАРИГРАД, 20 авг. — Екуменски патријархат добио је извјештаје од владика из округа Битољског и Киркилис о вулумима, почињеним против Грка од усташких чета и турске војске. Глас се, да је маџедонски комитет самом Султану управно своје вахтјеве с пријетњама, због чега је надвор у Илдију строжији. И руско посланство у Цариграду добило је писмо, у којем им се пријети. Заповједником војним у Киркилисе наименован је Имамил-бег, који је произведен за генерала.

ЦАРИГРАД, 20 авг. — Турске власти јављају, да се по закључку потоњег састанка маџедонског комитета у Софији, многе чете спремају, да пријеђу границу.

ЦАРИГРАД, 20 авг. — Војне операције у Битољу за угушење четири главна усташка средишта у Невенској, Влахоклисури, у планини Перистерии и Смилеву отпочеле су у четвртак и петак. Невенску и Влахоклисуру заузала је војска послје жестоке битке, која је трајала цијели дан. На обје стране било је знатних губитака. Операције пут планине Перистерии нијесу успјеле, пошто су усташке чете побјегле. Операције против Смилева потпуно су успјеле. Више од 300 усташа убијено је.

КЕЛН, 21 авг. — Вијест маџедонског комитета, као да Султан под утиљом Немачке ради за рат, „Коловске новине“ изјављују за неосновану, додајући да та вијест нема другу намјеру но да Немачку представи као подстрекача на рат, а њена политика састоји се једино у томе, да се одржи мир, док буде могуће.

ЦАРИГРАД, 21 августа. — Из Једрена јавља Шакир-паша, да му операције иду сјајно за руком. Заробио је до сад више стотина усташа. Није истина, да се је устанак раширио по цијелом његовом вилаету, већ се је једино ограничио на савцаз Киркилисе. Порта јавља ау-

стро-угарском и руском посланику, да је у потоњој сједници комитета у Софији закључено, да су чланови комитета дужни образовати чете, јер ће иначе бити убијени. Ушљед тога отпочело је окупање чета на граници Бугарске код Тустендила, а оружје, цебена и динамит искрцаје се у Бургасу на очиглед бугарске полиције.

Примајући јуче поглавице црква у Турској, који су дошли да честитају ступање на пријесто, Султан је рекао, да искрено жели срећу свим својим поданицима без разлике. Он зна, да агитација у неким његовим провинцијама није успјелија због унутрашњег утицаја, но због спољашњег. Султан жали ово догађаје, али се нада, да ће агитација, благодарећи енергичним мјерама, брво бити угушена. Као му је, ако је који војник починио какво недјело, али свако може бити увјерен, да се то није догодило по његовој наредби, већ на против оне жели, да своје поданике види у добродетљу и миру. Султан је обећао знатан прилог у корист грчких жртава поводом устанка.

СОФИЈА 22 авг. — Неоснована је вијест, да је Турска упутила Бугарској ултиматум.

ЦАРИГРАД, 22 авг. — Округ Киркилис готово сав је побуњен. Поново је упућено тамо 5 батаљона војске и једна батерија. У потоње вријеме комитети су и опет повали бугарски егзархат, да их не смета у њиховом раду, ушљед чега се егзархат уздржаје, да према жељи Турске уклонише на умирење становништва.

ЦАРИГРАД, 23 августа. — У битки код Влахоклиуре изгубили су усташи 200 људи и оставили су на бојишту много бомба и пушака. У битки код села Исхан, у округу Охридском, убијена су два Бугарина, а остатак усташа разбјегао се је.

ИСПРАВКА.

Из чланка 18. закона о уређењу парошких општина, који је обнародован у „Гласу Црногорца“ од 16. августа о. г. бр. 35, изостао је при слагању један став, по коме поменути чланак 18. гласи овако:

Председник и чланови општинског суда полажу пред непосредном влашћу ову заклетву:

„Ја Н. Н. закључуем се Богу својомогућему, да ћу владајућем Књазу — Господару Николи I. и домовни вјеран бити, да ћу дужност мога звања тачно отправљати и општинско и државне интересе савјесно заступати и бранити. Тако ми Бог помогао.“

Ова ће се заклетва, написмено стављена, и потписана заклетвијем лицима, обласним управитељем и дјеловођом, чувати у општинској архиви.

У—Бр. 1653. Из Канцеларије Министарства Унутрашњих Дјела 20. августа 1903 год. на Цетињу. —

ШКОЛСКИ ОГЛАС.

Предавања у К. Ц. Државној Гимназији на Цетињу почињу идуће 1903—4 шк. године 1. септембра.

Уписивање ученика бива у канцеларији гимназијске Управе 27., 28., 29., 30., 31. августа од 9—12 сати прије подне, а послјидне подне у исте дане пријамни и поправни испити.

У први разред Гимназије примају се они ученици, којима није мање од 10 ни више од тринаест година, који су свршили четврти разред основне школе најмање са врло добрим успјехом, а да на појединим предметима немају мању биљешку од добро, а који уз то издрже пријамни испит.

Сваки ученик дужан је доносити врштеницу и свједоцбу; без тога се не може ниједан уписати, а

тако исто не може се уписати преко другог.

Послјидне одређеног времена неће се нико примити.

Сваки нови ученик, који буде примљен, треба да плати четири круне уписине. Сви лањски имаду платити 4 круне уписине и 2 круне за оштећене школске ствари.

Цетиње, 1. августа 1903 г.
Управа.

ШКОЛСКА ОБЈАВА.

Предавања у К. Ц. Богословско-Учитељској Школи на Цетињу почињу идуће 1903—4 шк. године 1. септембра.

Ученици уписују се у ову школу 30. и 31. августа од 9—12 сати прије подне. Поправни испити у исте дане послјидне подне.

Цетиње, 1. августа 1903 г.
Управа.

Службене Објаве.

О Г Л А С.

Јавна продаја непокретности Јосиф Мишкова из Секулића извршиће се 11. септембра о. г. Види оглас у „Гласу Црногорца“ број 27. и 28. од 1903 год.

Број 157.
Орја Лука, 11. августа 1903 год.
Кап. Јанко Бошковић.
Р. 37 Бр. 175 1—1

О Г Л А С.

Јавна продаја непокретности Рада Илића Лукића из села Врбе извршиће се дана 6. септембра и 6. октобра. Види оглас у „Гласу Црногорца“ број 33.

Број 376.
Његуши, 9. августа 1903 год.
Кап. Саво Радовић.
Р. 36 Бр. 176 1—1

О Г Л А С.

Јавна продаја непокретности Марка Драгићева Ђурановића из Дугог Дола извршиће се дана 1. септембра. Види оглас у „Гласу Црногорца“ бр. 27 и 33.

Број 330.
Његуши, 9. августа 1903 г.
Кап. Саво Радовић.
Р. 33 Бр. 177 1—1

Приватне објаве.

ПРОДАЈЕМ

моју кућу постојећу у Зетској улици број 17, ко би је желио купити, нека се обрати потписатој.

Јелена Фатић.
Р. 20 Бр. 72 2—3

Част ми је ставити до знања г. г. путницима, да сам отворио на Његушима кафану и гостионицу под именом

„ХОТЕЛ ЊЕГОШ“

који је снабђевен извршним јелом, нићем и чистим собама за спавање. Послуга брза и тачна, а цијене умјерене. Молећи за што већу посјету.

Његуши, 30. јула 1903 год.
С поштовањем
Лале Вукић,
гостиничар.
Р. 52 Бр. 73 2—3

О Г Л А С

Дајемо на знање г. г. путницима, који долазе, или пролазе кроз Њикшић, да смо нашу гостионичарску радњу пренијели у кућу г. Спасоја Вујовића, која се налази у главној улици на првом мјесту уласка у Њикшић (Montenegro) са фирмом:

„Гостионица Дурмитор“

Квартир су чисти и добро уређени; послуга брза и тачна; цијена

сасвим умјерена, а храна изврсна према захтјеву гостију.

Послуга говори: српски, чешки, талијански и њемачки.

Молимо сву господу и равне путнике да нас са својим позјетама удостоје.

Њикшић, 5/8 1903.

На служби
Браћа Мемедовићи.
Р. 87 Бр. 75 2—5

Чиним на знање сваком оном који код мене има сахат ради поправке, па исти није окупио, да ћу све распродати и моју зараду од истих одувети. Човек најдаље до 15. септембра ове године, затим губи право на потраживање.

Подгорци, 5/8. 1903.

Јоко Ракић,
свајтај.
Р. 46 Бр. 80 1—2

ЈАВНА БЛАГОДАРНОСТ.

На заузимању овдашњег окружног љекара госп. Михаила Хаџоцуло добила је овдашња општина преко истог за цркву светог великомученика Георгија на поклон од високоблагородног господина **Глигорија Маразли**, градоначелника из Одесе, *једну плашпаницу и једно свештеничко одјејаније*, врло fine израде — те овим путем изјављујемо побожном дародавцу своју највећу благодарност на високом и скупопцијеном поклону, молећи се Богу за његов дуг и срећан живот. Уједно благодаримо и нашим добрим доктору Михаилу на његовом заузимању за Свети Олтар Христов.

Шавници, 2. августа 1903.

За општину:
Свештеник Лука Ђуровић,
тутор Михаил Н. Ђулиловић.
Р. 90 Бр. 81 1—1

ЈАВНА БЛАГОДАРНОСТ.

У неизмјерној нашој жалости јављамо свима нашим пријатељима и познаницима да се је наша никад непрежаљена

Милица,

послије кратког али тешког боловања, преселила у вјечност у цвијету своје младости, у 24-ој својој години, и тим до дна душе ожалостила нашу и њену родбину, као и уцвијелила своје двије нејаке кћери.

У исто вријеме сматрамо за своју особиту дужност на првом мјесту дати израза наше дубоке благодарности Свјетлом Двору, који се за нашу покојницу, у њеној болести, непрестано распитивао, а за тим господи: Митрополиту, Великодостојницима и Страним Посланицима на писменом саучешћу, а посебно Отоманском посланику и Руском војеном аташе-у на њиховом личној приеуству при сироводу, као и свему поштованом Цетињском грађанству обојега пола, које у великом броју нашу непрежаљену покојницу ожали и до вјечне куће пошрати.

Нека је хвала овдашњим г. г. љекарима, г. г. свештеницима, као и г. г. учитељима и учитељницама, који са својим ученицима сироводу присуствовали.

Уопште свакоме без разлике ко нам у нашој великој жалости било лично, или именовано пружи утјехе, — од свега срца најтоплије благодаримо. —

Цетиње, 17. августа 1903.

Ожалошћени супруг
Милан Божовић, с породицом
и родбином.
Р. 180 Бр. 82 1—1

ЈАВНА БЛАГОДАРНОСТ.

Свијема нашим пријатељима и познаницима који похиташе и ублажише у родитељској жалости приликом изненадне смрти нашег незаборављеног сина

ЈОВАНА

који се 6. ти августа ове године у 9-тој години свога живота пресели у вјечност.

Овим путем изјављујемо најсрдечнију благодарност госп. попу Јоку Лековићу, који покојника опоја и до гроба дошрати.

Хвала г. г. подофицеру Блажу Платици и Саву Платици с Бољевићима.

Хвала г. г. перјанику Мићу Ивовићу, подпоручику Ђуру Ивовићу и Ђуру Ивовићу са Сочанима.

Хвала г. г. подпоручику Ристу Бранковићу; офицерима: Иву Остојићу и Иву Бранковићу с Глуходољанима.

Хвала г. г. Саву Станковићу и Луки Станковићу са Сочанима.

Особита хвала на брзојавном саучешћу: госп. Грди Петровић, госп. Анђи Петровић, госп. капетану Павлу Платици с госп. ђом, госп. Марици Платици с госп. ђицом, госп. синовцу учитељу Марку Вукосавићу на писменом саучешћу.

Хвала племенитима који покојника ожалошише и до вјечне куће испратеше. Сваком остајемо благодарни који нам ма којим начином учествоваше у нашој великој жалости.

Лимјани, 10. августа 1903.

Ожалошћени:

Отац: офицер Марко; мати: Буле;
брат: Лазар; сестре: Стапаца, Милица, Марица с осталим родбином
Клисића

Р. 173 Бр. 83 1—1

Јавна захвала.

15. окт. прославио сам у кругу мојих пријатеља 40. годишњицу свештеничке службе. Том приликом примио сам много честитака, како из унутрашњости тако и са стране. Немогући на све одговорити по насоб, то овим путем изјављујем најсрдечнију захвалност свима онима пријатељима и познаницима, из унутрашњости и са стране, који ми — било писмено било телеграмом — честиташе.

Цетиње, 20. августа 1903. г.

Архимандрит Церовић.

Р. 63 Бр. 84 1—1

Благодарност.

Наша прворођена кћерка Милица, којој је сад пет година, рођена је саката у обије ноге. Ми, њени родитељи, били смо јако забринути и остали без наде, да ће мило нам дијете устати на ноге. Но, пошто ову годину дође на Цетињу — за љекара свршени др. г. Станко Матановић, својски се и вјештачки заузео, те нашу Милицу избави од нагледа доживотне невоље — тако, да Богу хвала — данас слободно иде и игра са ђецом — за чем, после Божије воље и милости — остајемо за навјек благодарни — на труду и раду г. дра Матановића.

Цетиње, 21. августа 1903. г.

Доживотно захвални родитељи:

Арсо и Маре Милићевић.

Р. 103 Бр. 85 1—1

ЗАХВАЛА

Покојни мој супруг Васо Пипер био је себе осигурао код Американског друштва у Бечу „Mutual“ на 10.000 круна, те је исто друштво — одма послје моје пријаве о супруговој смрти — прибавило сва нужна извјешћа, а по том изаслало овамо друштвеног чиновника госп. Едуарда Тинц из Тријеста, који ми је, уједно са повјереником истог друштва госп. Вељком Рамадановићем, именовану суму без одуговлачења тачно предао, на чему друштво топло благодарим, препоручујући га и другима, који су у стани да се овом врло важном установом користе.

Цетиње, 22. августа 1903.

Захвална

Станица В. Пипер.

Р. 91 Бр. 86 1—1